

Lovforslagets § 9 skal Anmeldelse af Foreninger til Andelsforeningsregistret været ledsaget af Oplysninger om Medlemmernes Navne, Stilling og Bopæl. Jeg for min Part synes ganske vist, at det er omstændeligt og maaske endog unødigt omstændeligt, men naar der af Andelsmændene er hævdet, at dette kræver et uhyre stort Arbejde, synes jeg, at man dermed skyder over Maalet. Til en moderat Timebetaling udskrives i Løbet af en Arbejdsdag et overmaade stort Antal Navne med tilhørende Stilling og Bopæl. Og vi ere jo efterhaanden dels i vor Egenskab af Skatteydere, dels i vor Egenskab af Vælgere, i vor Egenskab af Arbejdsgivere o. s. v. førte saa mange Gange paa vore velførte Samfundslister, at det efter min Opfattelse ikke spiller nogen stor Rolle, om vi skulle opføres en Gang mere eller mindre.

Endvidere er det fra Andelsmændenes Side blevet hævdet, at ifølge § 34 skulde blót den mindste Lovændring i de nu bestaaende Andelsforeninger fuldt og helt føre dem ind under den foreliggende Andelslovs Bestemmelser. Dette kan jeg ikke skønne er rigtigt. Der staar, at Forandringer i saadanne Foreningers Vedtægter have ikke Gyldighed, hvis Vedtægterne derefter vilde blive stridende mod denne Lov. Men der er, synes jeg, Plads for at foretage ikke faa Ændringer, uden at derved den paagældende Forening tvinges ind under Lovens samtlige Bestemmelser.

Endelig forekommer det mig, at Andelsagens Mænd ikke i behørig Grad have været opmærksomme paa, hvilken betydende Indrømmelse der i Virkeligheden er indeholdt i sidste Stykke af § 1, idet der jo der staar, at de Andelsforeninger, vel at mærke med solidarisk Ansvar, som oprettes efter den 1. Januar 1910, *kun da* komme ind under Bestemmelserne i §§ 17, 18, 23, 24, 25, 26 og 27, altsaa 7 Paragraffers Bestemmelser, for saa vidt ikke andet i Foreningens Vedtægter er bestemt. Dette synes mig at være en betydende Indrømmelse, der efter min Opfattelse i væsentlig Grad tager Brodden af de Indvendinger, der i øvrigt maatte kunne rettes mod Loven.

Men har jeg end saaledes den Opfattelse, at adskillige af de Anker, der fra den Side ere fremkomne mod Lovforslaget, som det her foreligger, ikke fuldt ud kunne staa for en objektiv kritisk Censur, maa jeg paa den anden Side give et meget stort Antal af disse Anker Medhold og give Medhold i den Betragtning, at man ved at lovfaste Forslaget, som det her ligger, i utilbørlig Grad vil hemme Andelsforeningernes

fri Rørelse og i afgjort Grad gaa dem og Selvstyreprincippet for nær. Ogsaa jeg er klar over, at der, naar vi skulle have en Aktielovgivning, maa optrækkes en tilstrækkelig klar Skellinie mellem Aktieselskaber paa den ene Side og Andelsforeninger paa den anden, og ogsaa jeg finder det ganske naturligt, at vi samtidig faa præciseret Andelsforeningernes retlige Stilling baade udadtil, overfor Trediemand, og indadtil, saaledes at Medlemmernes Ansvar og Rettigheder blive behørig fastslaaede. Denne Klarlægning er det jo Lovens Hensigt at tilvejebringe. Men det forekommer mig unøgteligt, at Lovforslaget, saaledes som det her foreligger, i væsentlig Grad skyder over Maalet og ikke tilstrækkelig klart trækker Linien op. Jeg skal ikke her gaa til Bunds i Enkeltheder, men kun tillade mig at pege paa forskellige Punkter til Støtte for den af mig saaledes hævdede Opfattelse.

Det forekommer mig saaledes, at Definitionen i § 1 af Begrebet „Andelsforening“ ikke er fyldestgørende, og blandt andet synes den mig ikke tilstrækkelig klart at angive Fælles- eller Hovedforeningernes Stilling indenfor Loven. Paa dette Punkt maa Loven nøje svare til Andelsvirksomhedens Udformning i Praksis. Og uden at anse mig for kompetent til at hævde, at Andelsudvalgets Forslag til en § 1 i saa Henseende netop rammer det rette, synes denne mig dog unøgtelig i væsentlig højere Grad end Lovforslagets tilsvarende Paragraf at udhæve det, der giver Andelsforeningernes særlige Karakter.

Endvidere føler jeg mig ikke tiltalt af Bestemmelsen i § 8 om, at Andelsforeningsregistret skal føres i Forbindelse med det i Lov om Aktieselskaber § 85 ommeldte Aktieselskabsregister. Efter min Opfattelse bør denne Registrering henvises til en selvstændig ledet Registreringsafdeling.

Endvidere finder jeg, at § 15 sammenholdt med § 13 i for høj Grad prisgiver de Medlemmer, hos hvilke Fordringshavere, jvfr. § 15, søge deres Fordringer fyldestgjorte.

Garantibestemmelserne i § 16, for saa vidt saadanne skulde opretholdes, maa efter min Mening i hvert Fald ændres, blandt andet saaledes, at de afpasses efter Foreninger, der saaledes som „Dansk Andels-Æg-Eksport“ bestaa af en Hovedforening med talrige Kredse og med ialt noget som 45,000 Medlemmer.

§ 19 indeholder endvidere en Række Bestemmelser, der efter min Opfattelse kunne blive i fremtrædende Grad og unødvendig generende for Andelsforeningerne.